

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ
ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

A1. Σύμφωνα με το συγγραφέα, ο εορτασμός της παγκόσμιας μέρας για το νερό αποτελεί αδήριτη ανάγκη, καθώς η λειψυδρία καθίσταται δυσεπίλυτο πρόβλημα. Η αδυναμία πρόσβασης σε καθαρό πόσιμο νερό αλλά και η κατάποση μολυσμένου νερού είναι δυο βασικοί λόγοι για τη καθιέρωση της Παγκόσμιας μέρας για το νερό. Στη συνέχεια, ο συγγραφέας επισημαίνει ότι η αναζήτηση πόσιμου νερού αποτελεί αιτία μετανάστευσης. Τέλος, ο θάνατος πολλών παιδιών και ζώων, η σημαντικότητα του νερού για την εύρυθμη λειτουργία του σώματος καθώς και η οικολογική καταστροφή δυσχεραίνουν την κατάσταση, κάτι που αποδεικνύει τη σημαντικότητα του νερού στη ζωή του ανθρώπου.

A2.

**Ο τίτλος που θα ευαισθητοποιήσει τον αναγνώστη:
«Νερό: Πολύτιμο για όλους, πολυτέλεια για λίγους»**

Η επιλογή του τίτλου συνδέεται με το περιεχόμενο, καθώς στην 1^η, 2^η και 4^η παράγραφο του κειμένου διαπιστώνει κανείς πόσο σημαντικό είναι το νερό στον άνθρωπο, όπως αποδεικνύει η καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού και τα στατιστικά στοιχεία («το νερό αποτελεί το 60% του ανθρώπινου σώματος») που μαρτυρούν τη σημασία του νερού. Επίσης, είναι πολυτέλεια για λίγους, καθώς στην 3^η παράγραφο τονίζεται η έλλειψη του νερού σε χώρες που αντιμετωπίζουν λειψυδρία και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι για την εύρεσή του.

A3.

Ο αρθρογράφος με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου πετυχαίνει την αμεσότητα με τον αναγνώστη και δημιουργεί ένα κλίμα επικοινωνίας μεταξύ πομπού και δέκτη. Το θέμα αποκτά καθολικότητα και αποτελεί ένα ζήτημα που αφορά όλους. Ταυτόχρονα, υπάρχει ζωντάνια και παραστατικότητα στο ύφος του αρθρογράφου.

A4.

- α) διεθνής → παγκόσμια
- β) ταλαιπωρημένες → βασανισμένες, καταπονημένες,
- γ) εστίες → οικίες, σπίτια,
- δ) κρούουν → χτυπούν
- ε) μόλυνση → ρύπανση
- στ) επιδεινώσουν → χειροτερέψουν, εντείνουν

A5

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ΟΜΙΛΙΑ (χρειάζεται προσφώνηση και αποφώνηση)

Αγαπητοί συμμαθητές-συμμαθήτριες,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με αφορμή την παγκόσμια ημέρα του νερού θα ήθελα να αναφερθώ στο πρόβλημα των θαλάσσιων απορριμμάτων το οποίο είναι παγκόσμιο και έχει ανυπολόγιστες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Η ρύπανση του υδάτινου στοιχείου, ως αποτέλεσμα της τεχνολογικής και βιομηχανικής ανάπτυξης, καθιστά επιτακτική την ανάγκη εξεύρεσης τρόπων αποκατάστασης της φυσικής ισορροπίας του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα από εμάς τους νέους.

ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ: τρόποι προστασίας του υδάτινου στοιχείου

- οργάνωση οικολογικών συλλόγων έτσι ώστε να αναπτυχθεί η οικολογική συνείδηση,
- ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης μέσω εθελοντικής δραστηριοποίησης (καθαρισμός ακτών),
- σύσταση επιτροπών με σκοπό δυναμικές παρεμβάσεις προς το κράτος προκειμένου να θεσμοθετηθούν αυστηρότερες ποινές σε όσους ρυπαίνουν τις θάλασσες,
- καταγραφή των πηγών ρύπανσης στην περιοχή τους και αναφορά στην Τοπική Αυτοδιοίκηση,
- οργάνωση προγράμματος ανακύκλωσης υλικών
- ενημερωτικό περιβαλλοντικό υλικό (φυλλάδια, σχολική εφημερίδα)
- δημόσια παρουσίαση των δράσεών τους (διαδίκτυο, τηλεόραση, ραδιόφωνο)
- ατομική οικολογική συνείδηση των νέων-αποφυγή ρίψης πλαστικών στις ακτές

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο πλανήτης Γη είναι το μοναδικό μας σπίτι και το μέλλον ανήκει στη νεολαία. Έχουμε τη δυνατότητα να ευαισθητοποιήσουμε με τη στάση και τη συμπεριφορά μας όλους τους πολίτες προκειμένου να σώσουμε το υδάτινο στοιχείο από ολική καταστροφή. Ο ενεργός ρόλος μας και ο σεβασμός της φύσης μπορεί να αποκαταστήσει το περιβάλλον.

Σας ευχαριστώ.

B1) Ο Μαρκοβάλντο είχε ως στόχο να προσφέρει στην οικογένειά του τροφές «που δε θα έχουν περάσει από τα χέρια κερδοσκόπων». Γι' αυτό το σκοπό προσπαθεί να ψαρέψει σε μέρη κοντά στη φύση που μόνο εκείνος ήξερε. Όμως, έγινε αντιληπτός από το φύλακα του εργοστασίου, ο οποίος τον ανάγκασε να πετάξει τα ψάρια του, γιατί ήταν δηλητηριασμένα.

B2α) Ο αφηγητής χρησιμοποιεί ποικίλους αφηγηματικούς τρόπους, ώστε να μεταδώσει το μήνυμά του. Αρχικά, χρησιμοποιεί περιγραφή («Μια φορά χάθηκε...λίμνη στα βουνά»). Με αυτό τον τρόπο παρουσιάζει την ομορφιά της φύσης με λέξεις-φράσεις, όπως «όχθες, θάμνους, μονοπάτι, ποτάμι». Παράλληλα, καλλιεργεί το ενδιαφέρον και την προσοχή του αναγνώστη για αυτή. Στόχος του συγγραφέα είναι η αισθητική αναπαράσταση του χώρου, καθώς και η προβολή στοιχείων που αιτιολογούν τη δράση των προσώπων. Παράλληλα, ένας άλλος αφηγηματικός τρόπος είναι ο διάλογος («Ει σεις...πήγαινε να σπάσει»). Με αυτό τον τρόπο υπάρχει συνομιλία σε ευθύ λόγο και το κείμενο αποκτά ζωντάνια και εκφραστική δύναμη. Ταυτόχρονα, «φωτίζονται» ακριβέστερα οι χαρακτήρες του Μαρκοβάλντο και του φύλακα. Τέλος, ο μονόλογος είναι εμφανής στην αρχή του κειμένου («Όλες μου οι προσπάθειες...κερδοσκόπων»). Με αυτό τον τρόπο γίνεται απόδοση σκέψεων, συναισθημάτων και συνειρμών του ήρωα σε α' πρόσωπο χωρίς παρέμβαση του αφηγητή. Έτσι, δίνεται ζωντάνια, αμεσότητα στο κείμενο και εξομολογητικός τόνος. Τέλος, ο συγγραφέας κινητοποιεί συναισθηματικά τον δέκτη, αφού μεταφέρει την προσωπική μαρτυρία του ήρωα.

B2B) Ένα εκφραστικό μέσο που κυριαρχεί στο απόσπασμα αυτό είναι η παρομοίωση («σαν μια μικρή ήσυχη λεκάνη»). Με αυτό τον τρόπο παρουσιάζεται το πλάτωμα του ποταμιού ως μια λεκάνη. Έτσι, αποδίδεται η ομορφιά της φύσης παραστατικότερα.

B3)

Η περιπέτεια του Μαρκοβάλντο μου δημιουργεί ποικίλες σκέψεις και συναισθήματα. Αρχικά, μου προκαλεί θαυμασμό, καθώς επιτελεί μια δύσκολη εργασία για να ζήσει την πολυμελή οικογένειά του. Ταυτόχρονα, προκαλεί αποστροφή η καταστροφή της φύσης με την ύπαρξη σκουπιδιών, αποχετεύσεων και υπονόμων. Η φυσιολατρία του ήρωα προκαλεί το ενδιαφέρον του αναγνώστη και τον καλεί να πράξει αντίστοιχα. Η εξερευνητική του διάθεση μου προκαλεί συγκίνηση και η ευτυχία που βιώνει με την επαφή του με τη φύση μεταφέρεται και σε μένα. Τέλος, το εργοστάσιο που «γέμιζε τον αέρα καπνούς» προκαλεί λύπηση και αγανάκτηση, καθώς απειλεί αυτό το υπέροχο τοπίο. Η τελική πράξη του Μαρκοβάλντο να πετάξει τα μολυσμένα ψάρια δείχνει ρεαλισμό, καθώς συνειδητοποιεί τον κίνδυνο για τον ίδιο και την οικογένειά του, αλλά και πόνο, γιατί δεν μπορεί να απολαύσει τη φύση που τόσο επιθυμεί.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

Βασιλειάδου Μ. , Εσκιτζή Ρ., Κοντογέωργος Ε., Νεοχωρίδου Ι., Παπαπετρίδου Μ., Σεβρής Κ., Στρίγγας Γ., Χασιώτης Θ.